

Debreceni Ítéltábla

Bf.I.539/2024/15.

A Debreceni Ítéltábla mint másodfokú bíróság Debrecenben, a 2024. november 7. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette a következő

í t é l e t e t:

A különösen nagy vagyoni hátrányt okozó, üzletszerűen elkövetett költségvetési csalás büntette és más bűncselekmény miatt Terhelt1 ellen indított büntetőügyben a Miskolci Törvényszék 2024. április 29. napján kihirdetett 12.B.25/2023/103. számú ítéletét megváltoztatja.

A szabadságvesztést 3 (három) évre enyhíti.

Egyéb részekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

Felhívja az elsőfokú bíróságot, hogy a vagyonekbezés tekintetében egyszerűsített felülvizsgálati eljárást folytasson le.

A másodfokú eljárásban 14 000 (tizennégyezer) Ft bűnügyi költség merült fel, melyet az állam visel.

A vádlott személyazonosító okmányának száma: egyéb1

I n d o k o l á s

[1] A Miskolci Törvényszék a rendelkező részben írt ügydöntő határozatában Terhelt1 vádlottat bűnösnek mondta ki költségvetési csalás büntetében [a Büntető Törvénykönyvről

szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 396. § (1) bekezdés a) pont, (5) bekezdés b) pont] és folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében [Btk. 345. §]. Ezért halmazati büntetésül 4 év szabadságvesztésre, 4 év közügyektől eltiltásra és 5 év, a gazdasági társaság vezető tisztségviselői és egyéni vállalkozói foglalkozástól eltiltásra ítélte. A szabadságvesztést börtönben rendelte végrehajtani azzal, hogy a vádlott legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Rendelkezett a bűnjelek (iratok-tárgyi bizonyítékok) lefoglalásának megszüntetéséről és az iratok melletti kezeléséről, illetve megsemmisítéséről. Kötelezte továbbá a vádlottat 606 026 Ft bünyügyi költség viselésére.

[2] Az elsőfokú ítélet ellen az írásban kézbesített ítélet ellen a törvényes határidőben a vádlott és a védő jelentettek be fellebbezést a büntetés enyhítése érdekében (106. sorszámú másodfokú irat). A vádlott a 111. sorszám alatti fellebbezés indokolásban a szabadságvesztés mérséklését, vagy enyhébb büntetési nem (közérdekű munka, pénzbüntetés) alkalmazását kérte, utalva rá, hogy két kiskorú gyermekről gondoskodik, az adóhiányt pedig folyamatosan fizeti részletekben és van olyan adónem, melynél a hátrányt már teljes egészében kiegyenlítette.

[3] Az ügyészség tudomásul vette a határozatot (105. sorszámú elsőfokú irat).

[4] A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség a Bf.267/2024/2. számú észrevételében a védelmi jogorvoslatokat alaptalannak tartva az elsőfokú ítélet tanácsülésen történő részbeni megváltoztatására, és a vádlottal szemben 63 028 253 Ft erejéig vagyonekbezárs alkalmazására, egyéb részben a támadott határozat helybenhagyására tett indítványt azzal, hogy nyilvános ülés kitűzése esetén azon nem kíván részt venni. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint indokolatlanul mellőzte a vagyonekbezárs, mert az adóhatósági határozatok csak részben kötelezték a vádlottat a vagyoni hátrányt képező adóhiány megtérítésére, és a jelzett összegre a személyi jövedelemadó illetőleg egészségügyi hozzájárulás hiányán alapulva fennállnak a vagyonekbezárs törvényi előfeltételei.

[5] Az ítéltábla vádlott és a védő fellebbezését a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 599. § (1) bekezdése értelmében – a védői indítvány folytán a Be. 598. § (2) bekezdésére is utalva – nyilvános ülésen bírálta el.

[6] A nyilvános ülésen az ügyész nem vett részt. A védő az enyhítésre irányuló fellebbezést fenntartotta, kifejtve, hogy a vádlotti beismerésnek, a kiskorú gyermekes családi állapotának, az időmúlásnak és különösen a vagyoni hátrány megtérítésére irányuló törekvésnek nagyobb nyomatékot kell tulajdonítani. Egyben indítványozta olyan rendelkezés meghozatalát, hogy a vádlott a büntetés fele részének letöltése után már feltételes szabadságra legyen bocsátható. A vádlott e tényekre hivatkozva szintén büntetésének enyhítését kérte (a másodfokú nyilvános ülés 15. sorszámú jegyzőkönyve, 2. oldal).

[7] A büntetés enyhítése iránti fellebbezések alaposak.

[8] Tekintettel arra, hogy a vádlott és a védő a jogorvoslatot kizárólag a Be.583. § (3) bekezdés a) pontja alapján jelentette be, a másodfokú bíróság az ítéletnek csak a fellebbezéssel sérelmezett részét bírálta felül, figyelemmel a Be. 590. § (3) bekezdésére.

[9] A Be. 590. § (5) bekezdésének szabályai azonban a felülbírálatot kiterjesztik a szankciós fellebbezésnél is az eljárási szabályok betartására, az abszolút és súlyos relatív hibából eredő hatályon kívül helyezési okok esetleges fennállására, a bűnösség megállapítására vonatkozó rendelkezésre, ha a vádlottat fel kell menteni vagy vele szemben az eljárást meg kell szüntetni, valamint a bűncselekmény minősítését érintő rendelkezésre [Be. 590. § (5) bekezdés a) pont aa) és ab) alpontok – c) pont, (5a) bekezdés]. Értelemszerűen szankciós fellebbezésnél a büntetés kiszabása a fellebbezés oka és a cél: a büntetéssel kapcsolatos rendelkezés megváltoztatása, ezért a Be. 590. § (5) bekezdés d) pontban foglaltak jelen esetben a Be. 590. § (3) bekezdésében írtaknak feleltethetők meg. Ezen túl a másodfokú bíróság hivatalból vizsgálta a Be. 590. § (7) bekezdésének előírása szerint az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező kérdéseket.

[10] Az ítéltábla a felülbírálat során megállapította, hogy a törvényszék az eljárást a perjogi szabályok megtartásával folytatta le, nem vétett sem abszolút [Be. 608. § (1) bekezdés a-h) pont], sem olyan relatív [Be. 609. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a-d) pont] hibát, mely az érdemi felülbírálatot kizárná. Hatályon kívül helyezési ok nem volt észlelhető.

[11] A Be. 591. § (2) bekezdés a) pontja alapján az ítéltábla nem vizsgálta az elsőfokú bíróság ítéletének megalapozottságát és határozatát a törvényszék által megállapított tényállásra alapította, mert a fellebbezést kizárólag a Be. 583. § (3) bekezdése alapján jelentették be. Ilyenkor az első fokon megállapított tényállás rögzül, azaz a tényálláshoz kötöttség teljes, így a Be. 561. § (3) bekezdés c) pontjában meghatározott tények (e körbe tartozóan a vagyonekbezással összefüggő, a vagyoni hátrány megtérítésére, annak összecszerűségére vonatkozó tények is) a másodfokú eljárásban még esetleges indokoltságuk ellenére sem módosíthatók.

[12] A másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság törvényesen vont következtetést a vádlott bűnösségére. A felülbírálat során az ítéltábla nem észlelt olyan körülményt, büntethetőségi akadályt, amely a terhelt felmentését vagy az eljárás megszüntetését tette volna szükségessé.

[13] A cselekmények minősítése is megfelel az anyagi jogi szabályoknak az irányadó tényállás alapján, a vádlott valóban a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontja és az (5) bekezdés b) pontja szerinti költségvetési csalás bűntettét és a Btk. 345. §-a alapján minősülő, folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségét valósította meg.

[14] A büntetés kiszabása során irányadó körülményeket az elsőfokú bíróság feltárta, azonban egyetértve a védelmi érvekkel, nagyobb nyomatékot kell tulajdonítani a vádlott javára szóló enyhítő tényezőknek, így különösen a beismerésnek, a kiskorú gyermekes családi állapotnak, az időmúlásnak és annak, hogy a vádlott a vagyoni hátrány megfizetésére törekszik. Kétségtelen, hogy a bűncselekmény tárgyi súlya jelentős, de figyelembe véve a vagyoni hátrány minősítési értékhatáron belüli összegét is, az ítéltábla álláspontja szerint a 4 év tartamú szabadságvesztés büntetés – az enyhítő szakasz keretei közötti – további enyhítése szükséges, ezért e büntetést 3 évre mérsékelte. E büntetés, a törvényesen kiszabott foglalkozástól eltiltással és a közügyektől eltiltás mellékbüntetéssel már alkalmas a büntetési célok elérésére, összhangban áll a büntetéskiszabási elvekkel, tetterányos és kifejezi az egyéniesítést is.

[15] A szabadságvesztés végrehajtási fokozatára, a bűnjelekre, bűnügyi költség viselésére és a feltételes szabadságra bocsáthatóságra vonatkozó elsőfokú rendelkezések törvényesek. A védő által indítványozott, a Btk. 38. § (3) bekezdésében szabályozott kedvezményes feltételes szabadságra bocsátás alkalmazásának nem álltak fenn a feltételei, mert a büntetett előéletű vádlottnál nincs olyan különös méltánylást érdemlő körülmény, mely az ún. „feles” feltételes szabadságra bocsátásra alapot adna.

[16] Ami a másodfokú ügyészség által a vagyoneklobzás elrendelésére irányuló indítványt illeti. A jogkérdés érdemi eldöntésére és az intézkedés alkalmazására a rendes jogorvoslati eljárásban nem volt lehetőség. Ennek oka pedig a felülbírálat korlátozott volta és ahhoz szervesen kapcsolódó, a határozatban korábban már felhívott, a Be. 591. § (2) bekezdés a) pontjának rendelkezésén alapuló tényálláshoz kötöttség. Mindez azt jelenti, hogy a másodfokú bíróságnak kizárólag az elsőfokú ítéletben megállapított tényállás alapján kell és lehet a jogkérdéseket felülbírálnia, a tényállást nem módosíthatja és nem egészítheti ki (BH2023. 4.I., BH2023. 60). E részben kell rá utalni, hogy a tényállás a Be. 561. § (3) bekezdés c) pontja szerinti tények összességét jelenti és e körbe tartoznak a bizonyítást igénylő tények között a vagyoneklobzás alkalmazhatóságával összefüggő tények is, melyek egyébként is a konkrét tényállás részei mint a vagyoni hátrány, avagy az abból való megtérítés összege és részletei.

[17] Az elsőfokú ítélet tényállása az [58]-[59] bekezdésében az általános forgalmi adónemre rögzítette a vádlottat marasztaló adóhatósági határozatokat, a marasztalás mértékét és a vádlott általi befizetéseket. Emellett összegszerűség megjelölése nélkül utalt rá, hogy a befizetések kizárólag a késedelmi kamat tekintetében kerültek levonásra. A másodfokú ügyészségi indítványban részletezett további határozattal kapcsolatos kötelezést, valamint a vádlotti befizetésekre vonatkozó tényeket összességében viszont az elsőfokú ítélet tényállása nem tartalmazza, így a vagyoneklobzásra nézve az ügyészség által szükségesnek tartott

módon a másodfokú eljárásban perjogi okból nem volt meghozható a döntés, mert ahhoz a tényállást módosítani kellett volna, melyet a törvény egyértelműen kizár.

[18] Az ügyészségi indítvány egyébként alapos lehet, ez viszont a rendes jogorvoslati eljárásban nem, hanem kizárólag egyszerűsített felülvizsgálati eljárásban dönthető el, mert olyan tényeket kell tisztázni és megállapítani, melyre az adott másodfokú eljárásban nincs törvényes lehetőség, de kifejezetten e célt szolgálja a törvényi előfeltételek fennállása esetén a Be. XCIV. Fejezetében szabályozott egyszerűsített felülvizsgálat, konkrétan a 671. § 12. pontja alapján. Ennek lefolytatására a Be. 672. § (2) bekezdés értelmében az alapügyben eljáró elsőfokú bíróságnak van hatásköre és illetékessége az ítélet jogerőre emelkedésétől számított egy hónap elteltével. Mivel az ügyészségi indítvány külön elbírálása indokolt és a jelzett rendkívüli jogorvoslati eljárásban a vagyonekhoz és annak összegéhez szükséges adatok tisztázása okirati bizonyítást igényelhet a terhelt meghallgatásán túl, ezért a Be. 673. § (1) bekezdés szerint bizonyítás felvétele szükséges, mely a másodfokú bíróság rendelkezésére álló egy hónapi határidőben nem folytatható le, ezért az ítéltábla úgy rendelkezett, hogy az elsőfokú bíróság folytassa le az ügyészségi indítvány alapján az egyszerűsített felülvizsgálati eljárást, szem előtt tartva a törvényben írt határidőket.

[19] A kifejtettre figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet a büntetéskiszabást érintő részében a Be. 606. § (1) bekezdése alapján megváltoztatta, míg egyéb részekben azt a Be. 605. § (1) bekezdés alkalmazásával helybenhagyta.

[20] A másodfokú eljárásban a kirendelt védő részvételével kapcsolatban felmerült és a bűnösnek kimondott vádlottat terhelő bünygyi költséget az ítéltábla a Be. 613. § (1) bekezdése alapján állapította meg.

[21] A Be. 604. § (3) bekezdés c) pontja szerint rögzítette a vádlott időközben megváltozott személyazonosító okmányának számát mint az 561. § (2) bekezdés b) pontjában meghatározott személyes adatot.

[22] Ellentétes döntés hiányában a másodfokú ítélettel szemben a Be. 615. § (1) és (2) bekezdései értelmében nincs helye fellebbezésnek.

Debrecen, 2024. november 7.

Dr. Hágér Tamás sk. a tanács elnöke, Dr. Bakó József sk. előadó bíró, Dr. Diószegi Attila sk. bíró

Záradék: A Miskolci Törvényszék 12.B.25/2023/103. számú ítélete a Debreceni Ítéltábla Bf.I.539/2024/15. számú ítéletében írt változtatással a mai napon jogerőre emelkedett.

Debrecen, 2024. november 7.

Dr. Háger Tamás sk.
a tanács elnöke